

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Бердянський машинобудівний фаховий коледж
Національного університету «Запорізька політехніка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. директора ВСП «БМФК
НУ «Запорізька політехніка»

Ольга КУЛЬБАШЕНКО

«01» _____ 2026р.

ІНСТРУКЦІЯ

з цивільного захисту щодо правил техніки безпеки під час блекауту
в умовах воєнного стану

в Відокремленому структурному підрозділу «Бердянський машинобудівний
фаховому коледжі «Національному Університеті «Запорізька політехніка»

Запоріжжя 2026

Блекаут в Україні – це раптове масштабне та довготривале припинення електропостачання в певному регіоні чи у всієї країні, викликане аварією в енергосистемі або внаслідок російських атак, що призводить до знеструмлення, втрати зв'язку, води, опалення та паралічу критичної інфраструктури.

На відміну від графіків планових відключень, які застосовуються для регулювання споживання електроенергії, при блекауті виникає аварійний стан, при якому автоматика вимикає мережу, щоб запобігти повному енергетичному колапсу, але це викликає некеровану ланцюгову реакцію знеструмлень.

До основних характеристик блекауту відносяться такі:

1. Масштаб - охоплюються великі території від міст до областей;
2. Несподіваність - відбувається раптово, коли енергосистема не витримує перенавантажень чи пошкоджень;
3. Тривалість - від кількох годин до днів, залежно від масштабу пошкоджень.

Внаслідок блекауту відбуваються такі явища:

1. Відсутність світла, мобільного зв'язку, інтернету;
2. Зупинка водопостачання, опалення;
3. Збої в роботі транспорту, банкоматів, терміналів;
4. Порушення роботи лікарень, магазинів та інших важливих галузей промисловості та побуту.

Для України блекаути, враховуючи наявність воєнної агресії з боку РФ, дуже небезпечні.

Внаслідок систематичних ракетних обстрілів руйнується енергетична інфраструктура, що призводить до величезних збитків в усіх галузях промисловості та побуті для населення. Через часті перепади напруги електроприлади в домівках можуть вийти з ладу. Найпростіший спосіб цього уникнути:

- вимикати їх з розетки або користуватися спеціальними приладами:

-реле, стабілізатори напруги, розумні розетки, на яких можна встановлювати таймер або керувати дистанційно через Wi-Fi, а також використовувати джерела безперебійного живлення.

Щоб мінімізувати наслідки блекауту взимку, необхідно засвоїти низку правил та суворо їх виконувати, а саме:

1. Зберігайте спокій.
2. Забезпечте освітлення, використовуйте ліхтарики, павербанки, світлодіодні лампи.
3. Не використовуйте свічки без нагляду. Майте запас батарейок.
4. Бережіть тепло. Підтримуйте температуру не нижче +16С. Якщо ви вдома, одягніть теплий одяг, накрийтеся пледом, тримайте двері в кімнату зачиненими, використовуйте на вікнах щільні штори.
5. Не використовуйте газову плиту, генератори чи мангали для обігріву з протипожежних намірів.
6. Не відкривайте холодильник зайвий раз.
7. На вулиці одягайтесь багатошарово, намагайтесь використовувати одяг з натуральних тканин, що утримують тепло.
8. Захищайте відкриті ділянки тіла: руки, шию, обличчя, вуха.
9. Уникайте тривалого перебування на морозі, особливо за сильного вітру.
10. Не вживайте алкогольні напої, вони підвищують ризик переохолодження.
11. Користуйтеся тільки сертифікованими обігрівачами, дотримуючись правилами протипожежної безпеки.
12. Ліхтарі, свічки та альтернативні джерела світла розміщуйте на безпечної відстані від легкозаймистих предметів;
13. Подбайте про запас теплої води, пледів, заряджених павербанків та ліхтарів.

У всіх містах працюють пункти незламності, де можна зігрітися, зарядити мобільні телефони, випити гарячого чаю та отримати базову допомогу, тому якщо необхідно, користуйтеся їх можливостями.

Бережіть себе та своїх близьких!